

Радіаційна небезпека, пов'язана із застосуванням ядерної зброї або “брудної” бомби

Ядерна зброя є зброєю масового ураження. Ядерні заряди можуть бути розміщені на різних типах ракет, бомб та артилерійських снарядів, якими країна-агресор постійно обстрілює територію України. Зрозуміти, що під час ракетного обстрілу була використана ядерна зброя тактичного рівня, можна тільки після вибуху та отримання даних про радіоактивне забруднення території.

Факторами ураження при використанні ядерної зброї є ударна хвиля, світлове випромінювання, іонізуюче випромінювання та радіоактивне забруднення.

Радіологічний розсіюючий пристрій, або “брудна” бомба, є, фактично, вибухівкою з радіоактивним матеріалом. Під час детонації радіоактивні речовини розпоршуються в довкіллі вибуховою хвилею та призводять до радіоактивного забруднення певної території та об'єктів, які на ній знаходяться. Через обмежений радіус дії “брудна” бомба може використовуватися росією для залякування мирного населення на територіях, віддалених від лінії фронту. Важливо, що досі у світі не було задокументовано реальних випадків підривів радіологічних розсіюючих пристроїв, тож поки їх можна вважати

інструментом інформаційно-психологічного впливу.

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

- Використовуйте для харчування лише продукти, що зберігалися у зачинених приміщеннях, консервацію і не зазнали радіоактивного забруднення. Також, наприклад, не вживайте овочі, які росли на забрудненому ґрунті.
- Не пийте воду із відкритих джерел та із мереж водопостачання після офіційного оголошення радіаційної небезпеки, колодязі накрийте.
- Не пийте молоко від корів, які пасуться на забруднених пасовищах.
- Уникайте тривалого перебування на забрудненій території.
- У приміщеннях, щодня робіть вологе прибирання, бажано з використанням мийних засобів.
- У разі перебування на відкритій, забрудненій радіоактивними речовинами місцевості, обов'язково використовуйте засоби захисту: для захисту органів дихання, для захисту шкіри.

Обласний методичний кабінет
(безпеки життєдіяльності населення)
НМЦ ЦЗ та БЖД Донецької області

РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА ВОЄННОГО ЧАСУ

Підвищена радіаційна небезпека через воєнні дії може бути пов'язана з такими подіями:

- **пошкодження та розграбування** підприємств, установ, де використовуються радіонуклідні джерела іонізуючого випромінювання (ДІВ), як то: металургійних заводів, центрів ядерної медицини, видобувних підприємств, деяких наукових установ
- **аварії** на атомних електростанціях (АЕС), що можуть бути наслідком як руйнування енергоблоків, так і унеможливлення постачання електроенергії для підтримки АЕС в безпечному стані
- **застосування** ядерної зброї або “брудної” бомби

У зв'язку з тимчасовою окупацією частини території України існує певний ризик того, що на окупованих територіях можуть проводитись несанкціоновані дії з ДІВ і не відомо, де і коли вони зможуть врешті опинитися. При поверненні додому після деокупації територій варто провести перевірку житла на відсутність не лише вибухонебезпечних предметів, а й можливого радіоактивного забруднення або наявності в ньому “покинутого” ДІВ.

Радіаційна небезпека, пов'язана з аварією на АЕС:

АЕС спроектовані так, щоб захистити довкілля від можливого викиду радіонуклідів в атмосферу під час аварії. Проте жодна АЕС не розрахована на експлуатацію в умовах бойових дій та не передбачає захисту її внутрішніх компонентів від ракетного удару. Будь-які військові дії поблизу АЕС несуть величезну загрозу її безпеці та можуть спричинити аварію зі значними радіаційними наслідками.

Доза опромінення під час аварії на АЕС може бути зумовлена:

- зовнішнім опроміненням від радіонуклідів, які було вивільнено внаслідок аварії
 - радіонуклідами, які надходять інгаляційно (з повітрям, що вдихається)
 - радіонуклідами, які надходять перорально (з їжею, водою, брудом тощо)
 - радіоактивним забрудненням відкритих ділянок шкірних покривів
- Всі заходи з радіаційної безпеки спрямовані на мінімізацію впливу цих чотирьох чинників на людину: через обмеження вживання певних продуктів, застосування засобів індивідуального захисту, йодну профілактику, укриття або евакуацію.

Йодна профілактика

Мета йодної профілактики полягає у запобіганні накопичення радіоактивного ізотопу йоду в щитоподібній залозі шляхом її насичення стабільним йодою.

Йодна профілактика дієва **тільки у випадку аварії на АЕС із підтвердженням викидом**

радіоактивного йоду за умови, що радіоактивна хмара рухається в напрямку місця вашого перебування. Оповіщення та інформування про початок проведення йодної профілактики здійснюється місцевими органами виконавчої влади.

Йодна профілактика полягає в одноразовому прийомі таблетированого йодиду калію (ціла таблетка вітчизняного виробництва містить 125 мг, закордонні – 65 мг) у такому дозуванні:

- немовлята від народження до 1 місяці – 16 мг
- діти (від 1 місяця до 3 років) – 32 мг
- діти (від 3 до 12 років) – 62,5 мг
- підлітки (старші 12 до 18 років), дорослі (до 40 років), вагітні – 125 мг
- дорослі (старші 40 років) – тільки при загрозі інгаляційного надходження та формування високої дози на щитовидну залозу – 125 мг

